Checklist

Is uw bestuursakkoord gericht op een ouderenvriendelijke samenleving?

De samenleving vergrijst en ouderen blijven steeds langer thuis wonen met zorg en ondersteuning vanuit de gemeente. Geschikte woningen, goede zorg en ondersteuning kunnen problemen voorkomen. Met deze checklist kunt u toetsen of een seniorvriendelijke samenleving ook in uw gemeente dichterbij komt. De checklist is gebaseerd op de vier aandachtspunten van het pleidooi ouderenvriendelijke samenleving van de gelijknamige Coalitie[1].

1. Aandacht, tijd en passende zorg en ondersteuning

Ouderen met een kwetsbare gezondheid krijgen zorg en ondersteuning op maat, zodat zij kunnen leven op een manier die bij hen past. In het bestuursakkoord wordt vermeld:

- dat ouderen worden betrokken worden bij de vormgeving van integraal lokaal (ouderen) beleid;
- dat hulp makkelijk vindbaar is voldoende inzetbaar en van goede kwaliteit via:
    1. toegankelijke informatievoorziening: digitaal, schriftelijk én persoonlijk. Er is aandacht voor niet-digitaal vaardige ouderen;
    2. (onafhankelijke) cliëntondersteuners die meedenken met de oudere over hoe zijn wensen te realiseren zijn. Ook als het gaat over zorg op de grens van verschillende wetten;
- hoe eenzaamheid wordt aangepakt.

2. Informele zorg

Ouderen nemen zo lang mogelijk zelf de regie over hun zorg, samen met familie, vrienden en vrijwilligers. Er zijn vele vormen van informele zorg, vaak gecombineerd met professionele hulp. Dat vraagt aandacht voor belastbaarheid van mantelzorgers, ondersteuning en goede samenwerking met professionele hulpverleners. Alleen dan krijgen ouderen de zorg en ondersteuning om hún leven te kunnen leiden. In het bestuursakkoord:

- heeft mantelzorgondersteuning een belangrijke plek en wordt op maat aangeboden. Mantelzorgers weten waar ze informatie en ondersteuning kunnen vinden;
- voldoende vervangende mantelzorg (respijtzorg) is ingekocht.
- is aandacht voor passende dagopvang en - besteding die aansluit bij de interesses van ouderen;
- vrijwilligers in de zorg en ondersteuning worden gefaciliteerd door scholing en ondersteuning.

---

[1] **De Coalitie bestaat uit:**
ActiZ | Alzheimer NL | BTN | CNV Zorg & Welzijn | Fysiotherapeuten NVFG net | InEen | KBO Brabant | KBO-PCOB | KNMP | Laego | Landelijke Huisartsen Vereniging | Mezzo | NOOM | Nederlandse Patiënten Vereniging | NVOG en KNVG | Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen | Osteoporose Vereniging | Parkinson Vereniging | Patiëntenfederatie Nederland | Per Saldo | Nationale Vereniging ReumaZorg Nederland | Sociaal Cultureel Planbureau | V&VN | Zorgbelang Nederland |

3. *Samenhang en afstemming*

Ouderen en hun naasten hebben behoefte aan een goed afgestemd integraal pakket aan zorg en ondersteuning dat past bij hun zorgvraag. Dit vraagt lokale en regionale organisatiekracht en samenwerking. In het bestuursakkoord staat dat:

- zorg en ondersteuning laagdrempelig en in samenhang wordt aangeboden. Er worden activiteiten voor ouderen aangeboden;
- er een zorg-infrastructuur is voor ouderen met een kwetsbare gezondheid;
- er een goede samenwerking is tussen de lokale en regionale netwerken van hulpverleners. Hulpverleners weten elkaar te vinden en staan als een team rondom de oudere.
- de gemeente faciliteert en initieert samenwerking tussen hulpverleners uit het sociale, medische domein en informele zorg.

4. *Woonaanbod*

Ouderen met een kwetsbare gezondheid willen kunnen beschikken over een woning en woonomgeving die past bij hun wensen en levensfase. In het bestuursakkoord wordt de samenwerking tussen ouderen, gemeenten, woningcorporaties, openbaar vervoerders en andere partijen op het gebied van wonen en woonomgeving gestimuleerd. In het bestuursakkoord wordt vermeld:

- dat er voldoende (aangepaste) woningen voor ouderen en vervoersmogelijkheden zijn;
- dat de gemeente langer thuis wonen faciliteert door bijvoorbeeld Blijversleningen en woningaanpassingen;
- dat er ruimte wordt geboden aan nieuwe (kleinschalige) vormen van gezamenlijk wonen zodat ouderen zelfstandig, maar beschermd oud kunnen worden in eigen dorp/wijk;
- dat sociale cohesie en onderlinge betrokkenheid bevorderd wordt door het creëren van ontmoetingsruimten, gezamenlijk gebruik van faciliteiten, en het organiseren van maaltijden en activiteiten.